

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. K posudzovaniu úmyslu nebankového poskytovateľa úverov bezdôvodne sa obohatiť**
Rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co 386/2017 zo dňa 14. 8. 2018
- 2. K forme rozhodnutia, ktorým sa schvaľuje zmier**
Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob 66/2018 zo dňa 28. 6. 2018
- 3. Falšovanie listiny a pečiatky Štátneho fondu rozvoja bývania**
Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10To 10/2018 zo dňa 8. 8. 2018
- 4. K rôznym prípadom nepriznania výživného pre rozpor s dobrými mravmi**
Uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 CoP 4/2018 zo dňa 28. 6. 2018
- 5. K povinnosti katastrálneho odboru zabezpečiť si podklady pre rozhodnutie v katastrálnom konaní**
Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11S 170/2016 zo dňa 1. 8. 2018
- 6. K zádržnému právu dopravcu**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 4628/2015 zo dňa 25. 10. 2017
- 7. K zodpovednosti advokáta za škodu pri voľbe neúspešnej procesnej stratégie v spore**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1734/2016 zo dňa 27. 9. 2017
- 8. Zodpovednosť predávajúceho vozidla za stav najjazdených kilometrov**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 5153/2016 zo dňa 15. 9. 2017
- 9. K možnosti manželov uzatvoriť za trvania manželstva zmluvu o pôžičke**
Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 820/2017 zo dňa 7. 8. 2017
- 10. K plneniu z existujúcich dlhov pri vedomosti dlžníka iba o jedinom z nich**
Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 20 Cdo 2940/2017 zo dňa 17. 7. 2017
- 11. Aplikácia priamo zisteného skutkového stavu v daňovom konaní a odôvodnenie rozhodnutia**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžf 22/2016 zo dňa 26. 4. 2018
- 12. Nemožnosť doplniť skutkové zistenia súdov nižšej inštancie dovolacím súdom**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo 80/2017 zo dňa 23. 4. 2018
- 13. Prerušenie vkladového konania z dôvodu existencie predbežnej otázky**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžr 173/2016 zo dňa 25. 4. 2018
- 14. Dokazovanie v daňovom konaní**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžfk 48/2017 zo dňa 10. 4. 2018
- 15. K povinnosti stavebného úradu rozhodnúť o procesných návrhoch stavebníka výlučne riadnym rozhodnutím**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžk 17/2017 zo dňa 10. 4. 2018

1. K posudzovaniu úmyslu nebankového poskytovateľa úverov bezdôvodne sa obohatiť

Rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co 386/2017 zo dňa 14. 8. 2018

Anotácia:

Krajský súd Banská Bystrica sa predkladaným rozhodnutím čiastočne odklonil od aktuálneho trendu posudzovania premlčania nárokov z bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo v dôsledku neplatného zmluvného dojednania obsiahnutého v zmluvách o úveroch a pôžičkách uzatváraných so spotrebiteľmi (pre opačný názor viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18. 7. 2017, vydaný pod sp.zn. 3Co/58/2017).

Krajský súd Banská Bystrica v rozhodnutí poukazuje na to, že úmysel bezdôvodne sa obohatiť treba posudzovať vždy k okamihu uzavretia úverovej zmluvy. Vzhľadom na uvedené konštatuje, že v dobe, keď bola uzavretá veľká časť kontroverzných zmlúv o spotrebiteľských úveroch, poskytovatelia úverov a pôžičiek síce možno chceli od spotrebiteľov získať neadekvátne plnenie, na druhej strane však nemohli vedieť, že toto plnenie bude v budúcnosti kvalifikované ako bezdôvodné obohatenie. Súd teda uzavrel, že pokiaľ došlo k prijatiu plnenia na základe zmluvy v čase, kedy poskytovateľ úverov neobmedzovala právna úprava na ochranu spotrebiteľa a nebola všeobecne známa ani rozhodovacia činnosť súdov ohľadom neprijateľnosti, resp. neplatnosti posudzovaných zmluvných podmienok, nemožno pri hodnotení prijatia plnenia od spotrebiteľov toto automaticky označiť ako úmyselné bezdôvodné obohatenie. Na premlčanie takýchto nárokov na vrátenie bezdôvodného obohatenia sa teda nevzťahuje 10 ročná premlčacia doba.

Právna veta:

- I. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, respektíve jeho vedomosť (hoc aj predpokladaná, na základe už judikovaných názorov súdov v právne i skutkovo obdobných veciach) o tom, že viaceré jeho nároky uplatnené voči spotrebiteľom boli v dôsledku súdnej kontroly spotrebiteľských zmlúv súdom vyhlásené za neplatné, prípadne úvery poskytnuté spotrebiteľom považované za bezúročné a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohacovať by bolo nutné v každom jednotlivom konkrétnom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia konkrétnej úverovej zmluvy s konkrétnymi zmluvnými stranami preukázať, že žalovaný, ako úverový veriteľ, v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne chcel získať vedome a úmyselne bezdôvodné obohatenie od svojich dlžníkov, alebo aspoň bol uzročený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje na úkor dlžníkov.
- II. Žalovaný skutočne chcel získať odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, táto skutočnosť ale nedokazuje jeho úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Žalovaný v čase uzavretia zmluvy, ani v čase prijatia platieb od žalobkyne, nemohol vedieť a ani predpokladať, že o niekoľko rokov neskôr v dôsledku neskorších legislatívnych zmien prijatých za účelom úpravy práv a povinností v spotrebiteľských zmluvách v záujme ochrany práv spotrebiteľov pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami a taktiež v dôsledku vývoja a smerovania rozhodovacej činnosti súdov, súd eventuálne posúdi zmluvu o úvere uzavretú so žalobkyňou ako zmluvu (respektíve jej časti) v rozpore so zákonom, s dobrými mravmi, alebo spotrebiteľským právom, ktorá neobsahuje podstatné náležitosti podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

Právna oblasť: Občianske právo, Ochrana spotrebiteľa

Právny inštitút: bezdôvodné obohatenie, civilné konanie, ochrana spotrebiteľa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: § 53 ods. 1, § 107 ods. 2, § 451 zákona č. 40/1964 Zb.

pre ČR: 89/2012 Sb. – § 638 ods. 2, § 2991

2. K forme rozhodnutia, ktorým sa schvaľuje zmier

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob 66/2018 zo dňa 28. 6. 2018

Anotácia:

V priebehu odvolacieho konania, predtým než bolo v odvolacom konaní rozhodnuté o podaných odvolaniach došlo medzi stranami sporu k mimosúdnej dohode o urovaní. Strany sporu v nej navrhli zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie a schváliť zmier v nimi navrhnutom znení. Zároveň navrhli vrátiť im alikvotnú čiastku nimi zaplatených súdnych poplatkov.

Právna veta:

Z ustanovenia § 212 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „CSP“) vyplýva, že rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej. Z ustanovenie § 234 CSP vyplýva, že súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej. Keďže rozhodnutie o schválení súdneho zmiaru je rozhodnutím vo veci samej, súd by mal o schválení zmiaru rozhodnúť formou rozsudku. Tento záver podporuje aj dôvodová správa, ktorá zvyrazňuje, že zmier sa schvaľuje rozsudkom, keďže ide o rozhodnutie vo veci samej. Zo znenia ustanovenia § 398 CSP, podľa ktorého žaloba na obnovu konania je prípustná aj proti právoplatnému uzneseniu, ktorým bol schválený zmier, ak možno dôvody obnovy vzťahovať aj na predpoklady, za ktorých sa zmier schvaľoval; to platí primerane aj o platobnom rozkaze, ktorý nadobudol právoplatnosť, ako aj z ust. § 391 ods. 1, ktoré nadväzuje na ustanovenie § 389 CSP upravujúce podmienky zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, ku ktorému zásadne dochádza formou uznesenia je odvolací súd toho názoru, že zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie a schváliť zmier je možné len formou uznesenia.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: civilné konanie, súdny zmier, rozhodnutie súdu, uznesenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 148 ods. 2, § 212, § 234 ods. 1, § 398

3. Falšovanie listiny a pečiatky Štátneho fondu rozvoja bývania

Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10To 10/2018 zo dňa 8. 8. 2018

Anotácia:

Krajský súd Prešov v predkladanom rozhodnutí upozornil na nesprávnu právnu kvalifikáciu konania obžalovaného, ktorý sa mal podľa názoru Okresného súdu Humenné dopustiť prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa ustanovenia § 352 ods. 1 Trestného zákona tým, že sfalšoval potvrdenie Štátneho fondu rozvoja bývania o úhradách k úverovej zmluve vrátane pečiatky fondu.

Krajský súd Prešov vo svojom rozhodnutí upozornil, že uvedeným konaním obžalovaný nemohol naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu podľa ustanovenia § 352 ods. 1 Trestného zákona, pretože Štátny fond rozvoja bývania nie je štátnym orgánom ani iným orgánom verejnej moci, ktoré môžu v zmysle ustanovenia § 131 ods. 4 Trestného zákona vydávať verejné listiny; potvrdenia, ktoré Štátny fond rozvoja bývania vydáva, preto nemajú kvalitu verejnej listiny a jeho pečiatka nemôže byť považovaná za úradnú.

Právna veta:

Znaky prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zákona, za ktorý bol obžalovaný uznaný vinným trestným rozkazom, mal obžalovaný naplniť tým, že vyhotovil falošné potvrdenie Štátneho fondu rozvoja bývania s pečiatkou fondu o úhradách k úverovej zmluve, čím mal vyhotoviť falošnú verejnú listinu, na ktorej mal sfalšovať úradnú pečať s úmyslom použiť ju ako pravú. V zmysle § 131 ods. 4 Tr. zákona je však verejnou listinou písomnosť vydaná na základe zákona štátnym orgánom alebo iným orgánom verejnej moci v rámci jeho pôsobnosti. Štátny fond rozvoja bývania je podľa § 1 ods. 1 zákona č. 150/2013 Z. z. právnickou osobou so sídlom v Bratislave. Nie je štátnym orgánom a ani iným orgánom verejnej moci. Jeho potvrdenia teda nie sú verejnými listinami a nedisponuje úradnou pečatou. Konanie obžalovaného preto nemohlo naplniť skutkovú podstatu trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky.

Právna oblasť: Trestné právo hmotné

Právny inštitút: Prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 300/2005 Z. z. – § 131 ods. 4, § 352 ods. 1
150/2013 Z. z. – § 1 ods. 1

4. K rôznym prípadom nepriznania výživného pre rozpor s dobrými mravmi

Uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 CoP 4/2018 zo dňa 28. 6. 2018

Anotácia:

Predmetom sporu bol návrh otca, ktorým sa domáhal výživného na rodiča od plnoletej dcéry. Výživné požaduje z dôvodu, že on je ZŤP, poberá len invalidný dôchodok vo výške 168 eur mesačne a pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nie je schopný zabezpečiť si prostriedky na primeranú výživu, nemôže sa zamestnať. Dcéra je sebestačná, schopná vykonávať prácu. Medzi ním a ostatnou rodinou boli tvrdené vzájomné konflikty, pre ktoré je potrebné posudzovať, či nárok nie je v rozpore s dobrými mravmi.

Právna veta:

Na prípady rozporu s dobrými mravmi súd prihliada z úradnej povinnosti, ich danosť sa zisťuje podľa konkrétnych okolností prípadu. Čitateľnejšie budú rozpory spravidla v prípadoch výživného medzi manželmi (spôsobenie rozvratu, opustenie rodiny), resp. príspevku na výživu rozvedeného manžela. Ich existencia nie je vylúčená ani v prípade výživného medzi ostatnými príbuznými, v prípade vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom (ak výživné žiada rodič, ktorý v minulosti sám neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, dopustil sa trestnej činnosti voči dieťaťu), resp. plnoletých detí voči rodičom. Ako konanie v rozpore s dobrými mravmi by bolo možné posudzovať aj prípady, keď oprávnený bez ospravedlniteľného dôvodu nevykonáva žiadnu zárobkovú činnosť aj napriek objektívnym možnostiam a svojim schopnostiam a svoju situáciu rieši požadovaním výživného. V zmysle striktného znenia normy súd v prípade zistenia rozporu s dobrými mravmi nemá inú možnosť (napr. zníženie výživného) než výživné nepriznať.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Výživné

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 36/2005 Z. z. – §75 ods. 2

5. K povinnosti katastrálneho odboru zabezpečiť si podklady pre rozhodnutie v katastrálnom konaní

Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11S 170/2016 zo dňa 1. 8. 2018

Anotácia:

Krajský súd Nitra v predkladaným rozhodnutím zrušil rozhodnutie katastrálneho odboru Okresného úradu Nitra, ktorým katastrálny odbor zastavil konanie o návrhu na vklad s odkazom na skutočnosť, že účastník konania v určenej lehote nedoložil listinu preukazujúcu skutočnosť, že Slovenská republika nevyužila svoje predkupné právo, ktoré jej vyplynulo z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z.z., o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií.

Krajský súd Nitra v nadväznosti na podanú správnu žalobu účastníka vyššie označeného správneho konania uviedol, že základné zásady správneho konania obsiahnuté v zákone č. 71/1967 Zb., Správnom poriadku vrátane povinnosti správneho orgánu presne a úplne zistiť skutkový stav veci a obstaráť si za týmto účelom potrebné podklady sa vzťahujú aj na katastrálne konanie; s ohľadom na uvedené bol preto katastrálny odbor okresného úradu povinný obstaráť si doklad preukazujúci nevyužitie predkupného práva štátu sám. Z uvedeného dôvodu preto katastrálny úrad nebol podľa názoru súdu oprávnený zastaviť konanie pre neodstránenie nedostatkov návrhu na vklad, resp. jeho príloh.

Právna veta:

Správny súd sa nestotožňuje s právnym názorom správnych orgánov, že bol dôvod na postup podľa ust. 31b ods. 1 písm. f) katastrálneho zákona, teda na zastavenie konania z dôvodu, že účastníci katastrálneho konania v určenej lehote nedoložili listinu preukazujúcu, že štát svoje predkupné právo nevyužil, a teda neodstránili nedostatky návrhu a jeho príloh. Za týmto účelom sa mal správny orgán obrátiť na príslušný orgán štátu, ktorý je oprávnený vyjadriť sa za Slovenskú republiku k otázke ne/využitia, resp. ne/uplatnenia predkupného práva štátu. Správny súd zdôrazňuje, že získavanie podkladov pre rozhodnutie v správnom konaní je častokrát potrebné realizovať v súčinnosti s inými orgánmi štátu, prípadne právnickými a fyzickými osobami. Táto skutočnosť je dôvodom, pre ktorý zákon týmto subjektom zakotvuje povinnosť súčinnosti pri získavaní potrebných informácií a podkladov. Zákonodarcu zakotvil túto zákonnú povinnosť s cieľom pomôcť príslušnému správne orgánu pri zisťovaní skutočného stavu veci v správnom konaní. Predpokladom je, aby si konajúci správny orgán tieto informácie žiadal a súčasne konkretizoval predmet a rozsah žiadaných informácií. Podmienkou je to, že predmetom žiadosti môžu byť informácie, ktoré majú význam pre konkrétne konanie a rozhodnutie. Účastníci správneho konania nemohli predložiť správne orgánu listinu preukazujúcu, že štát svoje predkupné právo nevyužil, nakoľko takúto listinu neboli oprávnení vyhotoviť, ale mohli si ju len vyžiadať od príslušného orgánu štátu oprávneného konať v predmetnej veci za Slovenskú republiku. Toto však bolo povinnosťou správneho orgánu prvého stupňa s poukazom na základné pravidlá správneho konania a príslušné ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov týkajúce sa zisťovania podkladov pre rozhodnutie. Správny orgán prvého stupňa teda pochybil, keď rozhodnutím zastavil katastrálne konanie z dôvodu, že účastníci konania nepredložili v stanovenej lehote žiadanú listinu, teda bol toho názoru, že neodstránili nedostatky návrhu na vklad, príp. jeho príloh, pričom zároveň uviedol, že účastníci konania nepreukázali, že štát svoje predkupné právo nevyužil.

Právna oblasť: Správne právo procesné

Právny inštitút: kataster nehnuteľností, správne rozhodnutia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 162/1995 Z. z. – § 22 ods. 5, § 31b ods. 1 písm. f) 71/1967 Zb. – § 3 ods. 5, § 32 ods. 1

6. K zádržnému právu dopravcu

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 4628/2015 zo dňa 25. 10. 2017

Anotácia:

V prejednávanej veci Najvyšší súd ČR riešil prípad, v ktorom sa žalobkyňa domáhala zaplataenia ceny prepravného podľa prepravnej zmluvy o preprave náhradného dielu pre automobily z Ruskej federácie do ČR, nákladov spojených s prestojmi vozidla (stojné) a tiež nákladov vzniknutých v súvislosti so skladovaním prepravovaného tovaru.

Súd prvého stupňa – vzhľadom k tomu, že odvolací súd v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí pohľadávku žalobkyne posúdil ako nespornú – priznal požadovaný nárok, avšak iba čiastočne.

Právna veta:

Zadržné právo dopravcu podľa § 628 odst. 1 obch. zák. môže dopravcovi vzniknúť iba k pohládkam zo zmluvy o preprave, ktorej sa preprava týka. K pohládkam z porušenia zmluvy zádržné právo dopravcu nevzniká. Zádržné právo dopravcu podľa § 628 odst. 1 obch. zák. môže dopravcovi založiť právo uspokojiť sa zo zadržanej veci.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Zmluvy v obchodnom práve, Zmluva o preprave, Zádržné právo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 513/1991 Zb. – § 628
pre ČR: 513/1991 Sb. – § 628 odst. 1

7. K zodpovednosti advokáta za škodu pri voľbe neúspešnej procesnej stratégie v spore

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1734/2016 zo dňa 27. 9. 2017

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje otázku zodpovednosti advokáta za škodu vzniknutú jeho klientovi, v prípade, ak na jeho výslovný pokyn rozhodol o procesnom postupe, ktorý nevedol k úspechu vo veci.

Právna veta:

Advokát nezodpovedá za škodu, ak na pokyn klienta, poučeného o možných dôsledkoch, zvolí z možných procesných stratégií tú, ktorá v dôsledku okolností, ktoré advokát nemohol dopredu vedieť ani ovplyvniť, nevedla k úspechu v súdnom spore.

Právna oblasť: Ústavné právo, Advokácia

Právny inštitút: zodpovednosť advokáta za škodu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 586/2003 Z. z. – § 26
pre ČR: 85/1996 Sb. – § 24

8. Zodpovednosť predávajúceho vozidla za stav najjazdených kilometrov

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 5153/2016 zo dňa 15. 9. 2017

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky rieši tradičný problém súčasnej doby a automobilového priemyslu, ktorým je výrazne odlišný stav najjazdených kilometrov uvedený v zmluve oproti skutočnému stavu.

Právna veta:

Ak zmluvne deklarovaný počet najjazdených kilometrov zásadne nezodpovedá skutočnému stavu, nemôže sa predávajúci vozidla za túto vadu zbaviť zodpovednosti.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Hnuteľné veci, Zodpovednosť v občianskom práve, Kúpna zmluva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 614
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 616

9. K možnosti manželov uzatvoriť za trvania manželstva zmluvu o pôžičke

Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 820/2017 zo dňa 7. 8. 2017

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky rieši prípad vyporiadania BSM, kedy žalobkyňa poskytla finančné prostriedky v prospech účtu žalovaného, ktorý ich mal využiť na svoje podnikanie, čo sa nakoniec nestalo. Rozhodnutie vysvetľuje podmienky, kedy počas BSM existuje možnosť uzatvorenia zmluvy o pôžičke medzi manželmi.

Právna veta:

Manželia môžu za trvania manželstva uzatvoriť zmluvu o pôžičke, pri ktorej sa zmluvné záväzky budú vzťahovať k oddelenému majetku každého z manželov.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, Zmluva o pôžičke

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 143
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 143 odst. 1

10. K plneniu z existujúcich dlhov pri vedomosti dlžníka iba o jedinom z nich

Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 20 Cdo 2940/2017 zo dňa 17. 7. 2017

Anotácia:

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky dopĺňa existujúcu judikatúru vzťahujúcu sa k plneniu poskytnutému dlžníkom pri existencii viacerých dlhov, ktorá je založená na princípoch priority a proporcionality.

Právna veta:

Ak dlžník v dobe poskytnutého plnenia vedel o existencii iba jediného dlhu voči veriteľovi, plnil na jemu známy dlh.

Právna oblasť: Občianske právo, Záväzkové právo

Právny inštitút: Splnenie dlhu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 559
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 559

11. Aplikácia priamo zisteného skutkového stavu v daňovom konaní a odôvodnenie rozhodnutia

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžf 22/2016 zo dňa 26. 4. 2018

Anotácia:

Predmetom preskúmania v danej veci je rozhodnutie daňových orgánov o vydaní dodatočného platobného výmeru. Najvyšší súd posudzoval či sa prvostupňový aj druhostupňový správny orgán dostatočne zaoberali s námietkami žalobcu a či vo vyrubovacom konaní môže správca dane vykonávať dokazovanie

Právna veta:

Na daňové konanie sa neviaže tzv. zásada koncentrácie konania. To znamená, že odvolací orgán v odôvodnení rozhodnutia o odvolaní musí sa vyporiadať so všetkými námietkami uvedenými v odvolaní. Správny orgán vo svojej argumentácii, ktorou odôvodňuje svoju správnu úvahu musí dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ale aj závery ku, ktorým na základe týchto premís došiel, boli prijateľné, racionálne, spravodlivé a presvedčivé. Odôvodnenie takéhoto rozhodnutia má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Je potrebné formulovať rozhodnutie takým spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania, inak nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Správny orgán je povinný reagovať na námietky a vyjadrenia účastníka konania k podkladom rozhodnutia. Je povinný vysporiadať sa so všetkými námietkami uvedenými v odvolaní, z toho dôvodu musí zhrnúť a zhodnotiť všetky skutočnosti a uviesť nielen hodnotenie dôkazov, ktoré vykonal, ale reagovať aj na pripomienky a vyjadrenia účastníka daňového konania, aj keď ich vo svojom rozhodnutí nebral do úvahy. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, prečo považuje správny orgán námietky účastníka za nesprávne, mylné alebo vyvrátené, ktoré skutočnosti boli podkladom jeho rozhodnutia, prečo považuje skutočnosti predložené účastníkom za nerozhodné, nesprávne alebo inými dôkazmi vyvrátené, podľa, ktorej právnej normy rozhodol a najmä akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov. Je možné konštatovať, že prvostupňový ani druhostupňový správny orgán sa touto povinnosťou neriadili. V odôvodnení rozhodnutia iba konštatujú skutočnosti, ktoré na základe svojho názoru akceptovali, avšak neaplikovali priamo tieto skutočnosti a zistený skutkový stav na konkrétne právne normy a príčinný vzťah medzi konaním žalobcu a porušením právnych predpisov. Takéto rozhodnutie, ktorému chýba dostatok zrozumiteľných dôvodov, zakladá vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

Právna oblasť: Správne právo, Daňové právo

Právny inštitút: Dane a poplatky, Daň z pridanej hodnoty, Správa daní a poplatkov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 563/2009 Z. z. – § 3 ods. 3, § 74

12. Nemožnosť dopĺňať skutkové zistenia súdov nižšej inštancie dovolacím súdom

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo 80/2017 zo dňa 23. 4. 2018

Anotácia:

Obvinený v podanom dovolaní namietal skutočnosť, že konajúce súdy nesprávne právne posúdili skutok ako obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 183 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. por., pretože zranenia poškodeného nevyvolali obmedzenie jeho pohybu počas doby liečenia. V skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu je uvedené, že zranenia poškodeného si vyžiadali určenie práceneschopnosti v trvaní od 11. júla 2010 do 30. augusta 2010, t.j. 51 kalendárnych dní.

Právna veta:

K tomuto dovolaciemu dôvodu považuje najvyšší súd za potrebné tiež uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré urobili súdy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete rozhodnutia, môže obvinený uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku. Dovolací súd nie je možné chápať ako súd tretej inštancie a dovolanie nie je inštitút, ktorý má plniť úlohu ďalšieho odvolania, je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktoré má zabrániť porušovaniu základných práv účastníkov konania a nie nahrádzať úlohy určené prvostupňovému a odvolaciemu súdu, pokiaľ ide o vykonávanie a hodnotenie dôkazov.

Právna oblasť: Trestné právo

Právny inštitút: dovolanie, náležitosti odvolania, trestné konanie, náležité zisťovanie skutkového stavu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 301/2005 Z. z. – § 371 ods. 1

13. Prerušenie vkladového konania z dôvodu existencie predbežnej otázky

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžr 173/2016 zo dňa 25. 4. 2018

Anotácia:

Žalobkyňa ako záložca napadla rozhodnutie o povolení vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnostiam na základe zmluvy o pôžičke so zmluvou o zriadení záložného práva. Žalobkyňa považovala žalobou napadnuté rozhodnutie za nezákonné z dôvodu nezákonného postupu spočívajúceho v tom, že napriek skutočnosti, že žalovaný úrad vedel o podaní žaloby o určenie neplatnosti Zmluvy o pôžičke so zmluvou o zriadení záložného práva na príslušnom súde, konanie neprerušil a vklad záložného práva do katastra nehnuteľností povolil. Zároveň namietala nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, mala za to, že žalovaný vydal protiprávne a prekvapivé rozhodnutie na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a na základe nesprávnej aplikácie zákona. Zdôraznila, že žalovaný konal v rozpore s ustanovením § 46 Správneho poriadku.

Právna veta:

Inštitút predbežnej otázky upravuje Správny poriadok. Predbežnou (prejudiciálnou) otázkou treba rozumieť takú otázku, zodpovedanie ktorej podmieňuje rozhodnutie vo veci, ktorá je predmetom správneho (tu vkladového) konania. Zároveň ide o otázku, rozhodnutie ktorej nepatrí do kompetencie správneho orgánu, ktorý vo veci rozhoduje. To znamená, že správny orgán si o predbežnej otázke (s výnimkou otázok uvedených v § 40 ods. 2 Správneho poriadku) môže urobiť úsudok, t. j. nevydá o nej samostatné rozhodnutie, pričom samotné riešenie prejudiciálnej otázky správnym orgánom je súčasťou skutkovej podstaty konkrétne prejednávanej veci. Z tohto dôvodu posúdenie predbežnej otázky sa nemôže vyjadriť formou výroku, ale iba v spôsobe rozhodnutia o návrhu vo veci samej.

Skutočnosť, že žalobkyňa iniciovala súdny spor žalobou o určenie neplatnosti zmluvy, ešte samo o sebe nezakladá automaticky dôvod na postup podľa § 31a zákona č. 162/1995 Z. z., v dôsledku ktorého by malo byť katastrálne konanie o povolenie vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností prerušené. Takýto výklad by totiž do značnej miery sťažil postavenie veriteľov, keďže dlžníkovi na to, aby zabránil zápisu záložného práva do katastra nehnuteľností, by postačovalo podanie akejkoľvek, hoci aj formálnej žaloby o určenie neplatnosti záložnej zmluvy. Zároveň najvyšší súd zastáva názor, že ustanovenie § 31a písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z. sa vzťahuje skôr na také prejudiciálne otázky, ktoré presahujú kompetenčný rámec samotného oprávnenia správneho orgánu. Inak povedané, pokiaľ správny orgán je oprávnený priamo zo zákona (predbežne) posudzovať určitý okruh otázok (medzi ktoré patrí aj otázka platnosti zmluvy) potom nie je dôvod z jeho strany postupovať striktno podľa § 31a písm. a) a môže si o uvedenej otázke urobiť úsudok aj sám (§ 40 ods. 1 Správneho poriadku).

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: vklad do katastra nehnuteľností, správne súdnictvo, vlastnícka žaloba / určovacia žaloba, zriadenie záložného práva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 162/1995 Z. z. – § 31a ods. a)

14. Dokazovanie v daňovom konaní

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžfk 48/2017 zo dňa 10. 4. 2018

Anotácia:

Najvyšší súd sa v predkladanom rozhodnutí vyjadruje k rozsahu dôkazného bremena daňového subjektu. Kasačný súd skúmal splnenie podmienky vecnosti daňového výdavku a dospel k záveru, že dokazovanie vykonané správcom dane bolo nedostatočné. Kasačný súd pri hodnotení dôkazov zistil viacero rozporov, ktoré v priebehu konania pred správcom dane neboli odstránené.

Právna veta:

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že dôkazné bremeno daňového subjektu nie je absolútne. Jednak treba mať na pamäti, že dokazovanie vedie správca dane, a na druhej strane tiež treba prihliadať na to, ktoré skutočnosti má povinnosť preukázať samotný daňový subjekt. Obsah dôkazného bremena daňového subjektu nemožno ponímať extenzívne a rozširovať ho na preukázanie akýchkoľvek skutočností, aj takých, na preukázanie ktorých neexistuje zákonná povinnosť, resp. ktorých preukázaním sú zaťažené iné subjekty. V záujme predídania akýmkoľvek pochybnostiam najvyšší súd na záver zdôrazňuje, že ťarcha dôkazného bremena leží, samozrejme, v podstatnej miere len na samotnom kontrolovanom daňovom subjekte, úlohou daňových orgánov je však stanoviť pevné hranice a pravidlá dokazovania, mať jasnú predstavu o tom, preukázanie akých konkrétnych skutočností sa žiadanými dôkazmi sleduje, dbať o to, aby dokazovanie bolo vedené v súlade s platnou právnou úpravou a následne vyvodiť zo získaných dôkazov logické a presvedčivé závery, ktoré budú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia vydaného v daňovom konaní.

Právna oblasť: Správne právo, Dane a poplatky

Právny inštitút: daňové konanie, daň z príjmov fyzických osôb, dokazovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 563/2009 Z. z. – § 3, § 24, § 63
162/2015 Z. z. – § 139

15. K povinnosti stavebného úradu rozhodnúť o procesných návrhoch stavebníka výlučne riadnym rozhodnutím

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžk 17/2017 zo dňa 10. 4. 2018

Anotácia:

Najvyšší súd posudzoval prípad, kedy žiadosť stavebníka o zmenu stavby pred jej dokončením (po posúdení podanej žiadosti podľa jej obsahu) neobsahovala prílohu, ktorú by bolo možné označiť za doklad o prerokovaní s orgánom štátnej správy. Neobsahovala ani záväzné stanovisko vydané KPÚ, z ktorého by bol zrejmý súhlas s vykonaním zmien stavby pred jej dokončením v zmysle žiadosti a jej príloh. Z administratívneho spisu nevyplýva ani skutočnosť, že by bol žalovaný stavebníka na predloženie takejto prílohy (dokladu) vyzval. Z uvedeného teda vyplýva, že stavebný úrad – žalovaný nepostupoval spôsobom stanoveným v § 19 ods. 3 správneho poriadku, podľa ktorého v prípade, že žiadosť neobsahuje všetky náležitosti alebo prílohy stanovené zákonom v znení vykonávacej vyhlášky, bol žalovaný povinný postupovať podľa § 19 ods. 3 správneho poriadku a vyzvať žiadateľa – stavebníka, aby tieto nedostatky odstránil a zároveň bol povinný poučiť ho o možnosti zastavenia konania v prípade nesplnenia výzvy. Žalovaný takýmto spôsobom nepostupoval.

Právna veta:

Pokiaľ ide o samotnú žiadosť stavebníka, bez ohľadu na to, či stavebník zamýšľal podať žiadosť o dodatočné povolenie stavby alebo žiadosť o povolenie zmeny stavby pred jej dokončením, v oboch prípadoch sa jedná o procesné návrhy, o ktorých je stavebný úrad povinný rozhodnúť riadnym rozhodnutím, s náležitosťami, tak ak to ustanovuje stavebný zákon i správny poriadok. Žalovaný sa teda v zmysle vyššie uvedeného dopustil závažného procesného pochybenia, keď sa podanej žiadosti stavebníka v prvom rade nevenoval v potrebnom rozsahu, nepokúšal sa odstrániť vady, ktoré predmetná žiadosť obsahovala a následne žiadosť vybavil nulitným právnym úkonom vo forme opatrenia, pričom zo stavebného zákona vyplýva potreba riadneho rozhodnutia.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: správne konanie, stavba

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 50/1976 Z. z. – § 68
49/2002 Z. z. – § 1 ods. 1, § 10, § 32 ods. 9 a 10